

Росії Крамаржа, яким забезпечується права й Українцям. Це-ж chef d'oeuvre політичного розуму. Що цей старий грішник вже не перечить існування українського народу, це одна з найбільш зворушаючих прояв цієї доби і, що-б нікому не відбирати належних заслуг, велика в цім заслуга галицьких делегатів в Парижі. Спитав-би дехто за державну суверенність-України? Що за фантазія! Не было, нѣтъ й — як бачите — быть не можетъ, Віддаючись Денікіну, ми дійсно нічого не тратимо, а вже найменше суверенність, якої нема. А в кінці: доволі вже проливу крові! „У нас — пише Панейко — фраза значить більше як кров.“ Коли Петлюра того голосу не послухає, тим гірше для нього і для сторонників його уряду, про який в заяві про виступлення із спільної місії галицьких делегатів говориться що — лишенько — пристав до большевиків. Відомість видумана, але видумка зручна, спосібна піднести кредит. Ми-ж реальні політики . . .

От вам і обличчя нової „української“ орієнтації на чорта чи пак на Денікіна.

Коли візьмемо під розвагу ріжницю часу і обставини, то порівняння лідерів теперішнього москвофільства галицьких політиків з батьками давнього, національного москвофільства не випаде на користь тих теперішніх.

(Дальші статті слідують.)

Михайло Лозинський.

Дальший торг Східньою Галичиною.

На вчорашнім засіданню палати послів президент міністрів Клемансо виголосив промову, в якій дав загальний образ міжнародного положення. Часть цієї промови присвятив він справі Східньої Галичини.

Вказавши на те, що мирова конференція, маючи вирішати трудні справи, нераз приймала резолюції, які опісля треба було змінити, Клемансо сказав, що до таких резолюцій належить також резолюція про Східню Галичину.

Ця резолюція — говорив Клемансо — викликала в Польщі невдоволення, що правда, не з Франції, але з антанти. В сам день від'їзду Клемансо до Лондону був у нього міністер закордонних справ Патек, який його просив старатися змінити постанову Найвищої Ради про Східню Галичину в дусі польських бажань. Клемансо обіцяв це зробити.

„Я — наводимо слова Клемансо дословно — поїхав до Лондону. Льюйда Джорджа вважає дехто ворогом Поляків. Ніщо не є більш далеке від правди. Він приятель Поляків, але він признає, що в Східній Галичині є багато Українців, і думає, що треба їх забезпечити. Ми довго дискутували. Та в день мого від'їзду я осягнув полагодження цієї справи, яка може видається малою, але є дуже важною, щоби кругом границь, які ми означили для Німеччини, установити сили опертя, потрібні для нашого супокою. Я був щасливий, що в послідній хвилі Льюйд Джордж мені скасав: „Я годжуся на Ваше предло-

ження, можете запропонувати його Конференції“. Я вернув на Конференцію. Я запропонував текст, але не хотів, щоб він був ухвалений, не будучи перед тим післаний до Лондону. Льюїс Джордж, на мою велику радість, відповів мені, присилаючи текст ще ліпший від мого. Цей текст ухвалено вчора. Рішено, що артикул, яким Східню Галичину віддано Польщі титулом мандату, має бути „тимчасово завішений“ („provisoirement suspendu“) — слова Льюїса Джорджа, він їх написав — і пізніше порішений.“

Стільки Клемансо. З його слів виходить, що Найвища Рада займалася в понеділок, 22. ц. м., наново справою Східньої Галичини й ухвалила „тимчасово завісити“ той артикул статута для Галичини, в якому говориться, що Польща дістає в Східній Галичині мандат на 25 літ.

Чи статут має ввійти в життя без цього артикулу, чи Східня Галичина остане в теперішнім положенні аж до часу, доки Найвища Рада не ухвалить замість цього артикулу щось нового, — про це нема інформацій.

В кождім разі треба ствердити одно. Торг за Східню Галичину йде далі. Найвища Рада як доси так і далі уступає Полякам, не числячися зовсім з волею української більшості краю.

П а р и ж, 24. грудня 1919. р.

I. Фещенко-Чопівський.

Що може дати Україна Західній Європі.

Ідея української державності в сучасний момент, на превеликий жаль, не стоїть на блискучому шляху нормального життєвого розвитку, на який Україна має право претендувати. Право України на державність виходять не лише з історичних і культурних причин. В недрах України є всякі мінеральні багатства, які в разі їх визискування дають і дадуть добрий прибуток. Український нарід володіє родючим ґрунтом, який видає що року врожай, котрого нормальні пересічні лишки в довійськові часи досягали кількості 5,150.000 тон зерна (переважно пшениці).

Окрім того, будучи царська Росія не могла і не зміла скласти для всіх народів, які перебували під її владою на безмежних просторах імперії такі умови і завести такий режим, під котрим жилося б вільно і справедливо всім її підданцям. Це єсть третя причина, чому Україна побрала собі право жадати самостійної державності, яка яскраво підтверджується невдалим чорносотенним замахом уряду генерала Денікіна на права і вольности народу українського.

Україна завдяки російській революції вийшла з всесвітньої війни не в рядах переможців. Але це не її вина. Не її вина і те, що національне відродження України тягнеться таким нещасливим і кволим темпом. Російський імперіалізм, попередю під прапором більшевизму, форми якого для України і для її сталого населення цілком чужі і невідповідні, а затим добровольча армія під гаслом „єдиної неділимої“, на чолі з царськими генералами, старо-режимними порядками і реакційно-буржуазними інтересами, безпощадно нищив форми і прояви національного відродження.

Енергійні напади більшевизму на Україну двічі розбилися. Реакційний замах „єднороділимицїв“ під час упадку гетьманщини впав через протизаходи національ-